

## **Hodnocení bakalářské práce**

### **Posudek oponenta práce**

**Jméno autora:** Jana Vránová

**Název práce:** Kultura jako symbolický systém v díle Clauda Lévi-Strausse

**Vedoucí práce:** Mgr. Veronika Kuříková

**Téma práce:** aktuální.

**Téma bylo v literatuře:** téma je aktuální.

**Zaměření práce:** kompilace

**Práce je zaměřena:** teoreticky

**Jazyková a stylistická úroveň práce:** velmi dobrá úroveň

**Rozsah práce:** dostačující (51s.)

**Použitá literatura:** aktuální, relativně dostatečná šíře

**Počet uváděných titulů:** 20

**Citace v textu:** v textu je dostatečné množství citací, které mají odůvodnění a nesuplují vlastní text.

**Formální stránka práce:** odpovídající

**Cíl práce:** splněn

**Úroveň závěrečné práce:** odpovídá požadavkům

### **Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:**

Bakalářská práce Jany Vránové zpracovává důležité a v rámci oboru celkem zásadní téma vnímání kultury jako symbolického komunikačního systému. Překvapivě tuto platformu chápání kultury rekonstruuje z díla Clauda Lévi-Strausse. Autorka prokázala, že dovede zpracovávat problematiku teoretickým způsobem a to na základě osobního analytického přístupu k dané problematice. Je třeba ji pochválit za proporční vyváženost a tematickou souvztažnost jednotlivých kapitol a logicky soustředěné schéma konceptu. Autorka také prokázala znalost problematiky i přehled v oblasti relevantní literatury.

V první kapitole vymezuje základní pojmy a kotví je v Lévi-Straussově systému. Ve druhé kapitole definiční vymezení zužuje na klíčový termín symbol a prohlubuje ho. Vzhledem k faktu, že otázku pojímání symbolu jako skutečnosti, která se tvaruje v sociálních interakcích, autorka ho analyzuje na pozadí konkrétních polí interaktivity jako je komunikace žen, komunikace statků a komunikace informací, která dále člení na podtémata v souladu s Lévi-Straussovým členěním. V závěru se autorka snaží své nálezy usouvztažnit s transkulturní perspektivou komunikace.

Na základě skrytých univerzálních organizačních mechanismů kultury Lévi-Strauss nalézá kulturu jako metajazyk, který je navázaný na významové charakteristiky vzájemných vztahů jednotlivých polí sociální reality v daném kontextu. Přitom tento metajazyk nefunguje jen čistě mechanicky a staticky, nýbrž také kumulativně, kdy se na základě navršené kumulace odehrávají inovativní přerody sociální reality. Škoda jen, že Jana Vránová blíže neukazuje nakolik je toto

myšlení závislé na díle Romana Jacobsona v rámci činnosti tzv. pražského lingvistického kroužku. Manifestace významového pohybu uvnitř kultury se odehrává v symbolu, který je vztažen arbitrárně ke kontextu. Zde by například byla velmi zajímavá reflexe teorie přerodů Jiřího Kabele.

Nyní je třeba naznačit některé významnější slabiny práce. Autorka se sice v úvodu vyhýbá deskriptivnímu založení práce, nicméně její rekonstrukce Lévi-Straussova systému má značně deskriptivní povahu, byť je psaná s bravurou a porozuměním. Jana Vránová také téměř nepracuje se sekundární literaturou, což vysvětluje matoucím tvrzením, že o díle Lévi-Strausse chybí studie. To ani v nejmenším neodpovídá skutečnosti, nejenže existuje celá řada bakalářských a magisterských prací dostupných na Thesis, ale také odborné články. Je překvapivé, že ani jediný článek není použit! Lévi-Straussovo pojetí interpretace mýtů a symbolů má také celou řadu slabin, na kterou kriticky reagovala řada významných autorů. Jen namátkou si vybavím studie René Girarda nebo Erica Ganse dostupné na internetu. Tyto slabiny, aporie a kritiku autorka nereflektuje ani nezmiňuje. Patrně nejspornější a nejslabší částí textu Jany Vránové je transkulturní reflexe získaných poznatků. Transkulturní perspektiva je tu pojímána jako apodiktum, nicméně čtenář se nedozví, na čem jí zakládá a co je její vnitřní výztuží. Ta skutečnost bije do očí o to víc, že opět není podložena jediným pramenem. V této části chybí reflexe zcela, je nahrazena konstatováními, která nijak nerozvádí. Z hlediska základů transkulturní komunikace by mohlo být například potenciálně přínosným rozvinutí strukturálně dialogické povahy kultury, o kterém se autorka zmiňuje. Kritická analýza a verifikace tohoto tvrzení by stála za zvážení. Přesto ale práci hodnotím velmi pozitivně s velkým respektem k autorčině nadání.

**Výsledné hodnocení:** Předložená bakalářská práce splňuje s přehledem podmínky a nároky kladené na odbornou práci.

**K obhajobě si připravte odpovědi na otázky:**

- 1) Jak byste charakterizovala základní východiska transkulturní komunikace?
- 2) Je myslitelné, aby dialogicitu zakládaly pouze formální strukturální principy? Odpověď zdůvodněte.

Datum: 23. 6. 2016

ThLic František Burda Th.D.